

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an — — — — 40 Lei
Pe jumătate de an — — — 20 Lei

Apare odată în săptămână: Duminică.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Arad, Strada Eminescu N-rul 18.
Telefon pentru oraș și județ: 266.

Marile serbări din Iași.

Comemorarea Sinodului dela Nicea, cu asistința Familiei Regale.

Prin animația sa Iașul prezintă cu ocazia comemorării sinodului dela Nicea și a inaugurării palatului de justiție, un aspect de oraș mare occidental. Toată suflarea se așază așteptând cu nerăbdare pe iubiții Suverani, Principii Moștenitori și înaltul nostru cler.

Serbările bisericești de aici formează pentru public momente prielnice de reculegere sufletească. Sosirea Suveranilor în orașul Iași frumos decorat, este anunțată prin bubuituri de tunuri. Cortegul Regal urmat de imensul public se îndreaptă spre catedrala sf. Mitropolii, unde M. S. Regele Ferdinand, Regina Maria, A. S. R. principii Moștenitori Carol și Elena sunt întâmpinați de înaltul Cler în frunte cu Sanctitatea Sa Patriarhul României. Sunt de fața Sanct. Sa Patriarhul Miron. I. I. P. P. S. S. L. L. Mitropoliții: Pimen al Moldovei, Dr. N. Bălan al Ardealului, Nectarie al Bucovinei, Gurie al Basarabiei, apoi P. P. S. S. L. Lor Episcopii: Dr. Grigorie Gh. Comșa al Aradului, Roman dela Oradea, Iosif dela Caransebeș, Nicolae dela Cluj, Vartolomei al Râmnicului, Iacob dela Huși, Nichita dela Argeș, Ghenadie dela Buzău, Cosma dela Galați, Visarion dela Bălți, Iustinian dela Ismail și Ipolit al Rădăuților, apoi șase P. S. Arhierei, precum și mai mulți membri ai Sf. Sinod. Se oficiază Te-Deum de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, azistat de clerul Mitropolitan.

La oarele 10^{1/2} în mijlocul uralelor entuziaste ale mulțimei enorme Suveranii urmați de toate notabilitățile, trec la curtea foștilor Voevozi Moldoveni, azi falnicul palat administrativ și de justiție. În momentul când Suverani și Principii Moștenitori și-au făcut apariția în palatul istoric, care altă dată era curtea domnească a lui Stefan-Cel-Mare, toată lumea a izbucnit în ovații călduroase. Se face un serviciu scurt Dumnezeuesc, la care I. P. S. S.

Mitropolitul Moldovei, rostește o rugăciune frumoasă, alcătuită pentru acest scop. Apoi se încep discursurile. Vorbește întâiu d. architect Berindei, decanul baroului de Iași d. Herovanu, d. ministru de justiție Mărzescu. La aceste vorbiri o răspuns M. S. Regele accentuând necesitatea și chemarea justiției la noi în Țară.

Terminându-se cuvântările a urmat un banchet cu 280 tacâmuri.

După terminarea festivităților dela palatul administrativ, s'a început serbarea Comemorării Sinodului dela Nicea (a 325) și a sinodului dela Iași (a 1642) în catedrala Mitropoliei. La aceasta comemorare care vă însemna o dată istorică însemnată pentru biserica noastră, — participă pe lângă Familia Regală și Înaltul Cler, toate notabilitățile mai de seamă ale patriei.

Înfrățirea este adânc impresionantă, văzându-se întrunit laolaltă un înalt cler atât de numeros, în mijlocul căruia se află Suveranii și Principii noștri, membrii guvernului înalții demnitari, mai mulți foști miniștri, mii de cetățeni notabili, generali și ofițeri superiori, etc.

O parte din înaltul cler oficiază un Te-Deum binecuvântând lucrările Sinodului, iar corul mitropolitan intonează numeroase cântări bisericești.

Se încep cuvântările:

Cuvântarea I. P. Sf. Patriarh Miron.

În biserica creștină ortodoxă s'a păstrat principiul, că suprema autoritate bisericească culminează în sinoadele vlădicilor ei. Adică este o autoritate nu personală, ci colectivă, întemeiată pe cuvântul Mântuitorului:

„Unde vor fi doi, sau trei, adunați în numele meu, acolo voi fi și eu în mijlocul lor; și îi va lua mină și inspira Duhul Sfânt“.

Puterea acestei autorități întrunite după pilda sinodului Apostolesc dela 52 și altor sinoade locale, s'a cristalizat mai întâi la primul sinod ecumenic dela Niceea, (325) a cărui aniversare de 16 veacuri o sărbătorim astăzi.

Dar dela acel sinod, omenirea a dobândit această forță: adică credința, că nu cu mijloacele filosofiei arctice sau moderne se poate liniști sufletul omului, ci cu gândul, că creștinismul este revelația de lucruri înfăptuită de Domnul pentru lumea păcătoasă. (R. Sohm, K. G.).

Această încheietură de credință, această dogmă în dumnezeirea lui Hristos stabilită la sinodul dela Niceea, a salvat esența creștinismului. Căci ce religie a mântuirii mai putea fi aceea, în care Mântuitorul nu era Dumnezeu? Și de atunci creștinismul s'a întărit și a produs acea revoluționare a lumii, care a schimbat mentalitatea oamenilor și a produs acele uimitoare progrese în viața socială, în moravuri în justiție, în cultură, în umanitarism, filantropie și în artă cu toate ramificațiile ei.

Prezența Majestății Voastre, ca Regele azi al celui mai numeros popor ortodox în mijlocul tuturor ierarhilor bisericeii sale și la această ședință festivă a Sfântului Sinod, ne reamintește cea mai strălucită parte din tabloul sinodului dela Niceea, unde Împăratul Constantin cel Mare stă în fruntea celor 318 ierarhi adunați din toată lumea creștină, de atunci mult timp unitară în credință, sfătuindu-se cu ei asupra consolidării creștinismului, fiind ferm convins că el a devenit temelie puternică a imperiului său. „Prietenilor” — le zice el vlădicilor adunați... „Atuncia voi vedea dorința mea împlinită, când voi vedea unite inimile tuturor și înțelegerea cu pace, pe care voi — unșii lui Dumnezeu — aveți datoria de a propovădui.

Deci deslegați toate nodurile neînțelegerii cu legi de pace, prin ceea-ce veți face lucrul cel mai plăcut lui Dumnezeu, iar mie — împreună cu voi slujitorii — îmi veți pregăti o nespus de mare bucurie”.

Istoria se repetă. In sinodul dela Niceea sfinții părinți au imprumutat pentru prima dată un călindar pentru a ușura prăsnuirea sărbătorilor, și a sfinților. Au acceptat calendarul păgân al împăratului Iuliu Cesar, făcut cu 46 ani înainte de nașterea lui Hristos. Și având acum un călindar — au pus capăt anomaliilor de a serba chiar și sfințele Paști la diferite date, firmitând după provincii și popoare viața creștină, care trebuie să fie nu numai sfântă și apostolică, ci și „una” și punând capăt la multele confuzii capăt la multele confuzii și neînțelegeri, dintre creștini pentru diferența de călindare. Dar sfinții părinți dela Niceea constatând, că acel calendar a întârziat pe atunci față de anul ceresc, din acele trei zile, după cum și sfântul nostru sinod a sărit anul trecut 13 zile cu care calendarul a întârziat dela sinodul din Niceea încoace, față de anul din natură; și astfel iarăși am restabilit situația cum era în zilele sinodului Niceian, de sigur întărind prin aceasta viața unitară a creștinismului.

De altă parte, curente sociale noi, conșepte noi de filosofie materialistă, turbură și azi liniștea vieții oamenilor și a țărilor, căutând a înlocui ordinea socială și a îndrepta nedreptățile sociale, nu cu instituții probate și logice, ci cu vederi efemere și fără forță de cohesiune și de armonie a caselor, înlocuind cu ură și răsbunare, iubirea cea atât de binefăcătoare pentru orice progres.

Prezența Majestăților Voastre și a întregii Fa-

milii Regale între ierarhii țării, este o nouă dovadă, — întocmai ca și împăratul Constantin cel Mare, — recunoașteți necesitatea bisericii pentru salvarea intereselor superioare ale țării, mai ales în aceste zile precum o fac aceasta și alte capete încoronate din alte părți ale Europei.

Deci introducerea și intensificarea învățământului religiei creștine în toate școlile și pe toată linia este și o înaltă necesitate de Stat, neuitându-se mai ales și clasele superioare de fete, când se formează caracterul viitoarelor mame, care sunt și vor rămâne în veci și cele mai neîntrecute educatoare ale generațiilor de mâine.

Să nădăjduim după manifestările din urmă într'una apropierea tuturor de biserica ortodoxă.

Cuvântarea I. P. S. S. Mitropolitului Moldovei.

Venirea M. M. V. V. la noi ne-a fost totdeauna de mare folos.

În timp de pace Ne-ați bucurat; în timp de război, Ne-ați îmbărbătat. Și într'o vreme și într'alta, orașul Iași, vechea capitală a Moldovei, ee care se leagă multe și scumpe amintiri, s'a crezut onorat și cinstit prin vizita Voastră; iar Mitropolia Moldovei, dela Iași, în numele lui Dumnezeu și al credinciosului Vostru popor. V'au întâmpinat totdeauna cu cel mai adânc respect, înălțând rugăciuni către Atotputernicul Dumnezeu, în vreme de pace, pentru mulțumirea și fericirea Voastră și a poporului Vostru, iar în vreme de război, pentru biruința asupra dușmanilor țării.

Ne aducem aminte de zilele grele prin care am trecut, în această Mitropolie, ne adunam și împreună ne rugam lui Dumnezeu cu nădejde, în isbânda dreptății noastre.

Și așa a fost, căci tot aici în fața acestui sfânt Altar ne-am adunat și cu bucurie mare am mulțumit Domnului Atotputernic, pentru biruința câștigată de viteaza noastră armată și am prăznuit cu mare însuflețire unirea țărilor surori, în vremea glorioasei Voastre Domnii, alcătuind România Mare.

Venirea de acum a M. M. V. V. la Iași, are pentru noi o deosebită și mare însemnătate, căci azi dimineața ați prezidat solemnitatea inaugurării palatului justiției, adică a celui așezământ în care ca într'un altar sfânt, de către sacerdoții legali, în numele legii și al M. V., se va împărți dreptatea, care garantează trăinicia țării și domnia legilor; iar acum adunați aici în Mitropolie, prezidați solemnitatea amintirii celui dintâi sobor, sau adunări a ierarhilor bisericeii creștine, petrecut acum șasesprezece sute de ani, la Niceea.

Și mai avem de amintit și Sinodul, sau edunarea bisericească, ținută tot la Iași, în anul 1600, în timpul scurtei domnii a lui Mihai Viteazu, ca stăpânitor al Moldovei, după ce cuprinsese și Ardealul.

La acest Sinod s'a hotărât prerogativele celor trei Mitropolii românești, adică: a Mitropoliei Ungro-Vlahiei, a Moldovei și a Ardealului — din Alba Iulia — înființată de viteazul Voevod.

Iașul este apoi, Sire, important și pentru alte considerațiuni; el a fost capitala Moldovei, adică a celui ținut al țării noastre, unde s'a manifestat un cult adânc și o puternică religiositate în popor și la stăpânitorii lui. Această religiositate a dat ființă atâtor așezăminte creștinești, — biserici și monastiri, — aflătoare în Iași sau presărate pe plaiurile munților Moldovei, care prin măestria cu care au fost lucrate, se ridică ca niște adevărate minuni de artă și frumusețe. Aceste monumente sunt opera evlavioșilor noștri Voi-

vozi, în frunte cu Ștefan cel mare și sfânt. Ele sunt înaintea noastră pilda virtuților strămoșești și ne îndeamnă să-i urmăm pe aceeaș cale.

Multe din aceste așezăminte fiind amenințate de ruină din cauza timpului, au fost rezidite din nou, în vremea și prin osârdia marelui și înțeleptului Rege Carol I, care a continuat vechea tradiție a neamului și a dat acestor monumente religioase, strălucirea din trecut.

Adunarea de azi a ierarhilor bisericii ortodoxe române, aici la Iași, va rămâne în analele istoriei bisericești noastre întregite, strâns legată de Augusta persoană a Majestății Voastre și de vremurile mari și glorioase, în care ați domnit și s'au realizat gândurile adânci ale neamului românesc.

Cuvântarea d-lui ministru Lăpedatu.

E pentru întâia oară după înfăptuirea unității politice a neamului românesc și după consacrarea, în formele sale, a unității vieții sale eclesiastice, că Sf. Sinod se întrunește în sesiune extraordinară ca se comemoreze, în chip festiv, un însemnat eveniment din începuturile Bisericii creștine: a 1600-a aniversare a primului ei Sinod ecumenic, dela Niceea, cel mai important, de sigur, prin hotărârile și urmărirea sale, din câte asemenea sinoade s'au mai ținut de atunci încoace.

Imprejurările mai puțin primelnice în cari se găsesc și trăesc azi anumite biserici ale Răsăritului au făcut ca ele să nu poată sărbători împreună această aniversare a întregii lumi creștine, așa după cum se proiectase și se nădăjduia încă la începutul anului, printr'o măreață și impunătoare manifestațiune de solidaritate spirituală a dreptcredincioșilor lor.

Manifestațiunea aceasta a Sf. Sinod nu are pentru noi, numai un sens comemorativ, istoric, ci și unul actual, simbolic, pecetluit prin prezența la festivitate a tuturor conducătorilor, ierarhilor bisericilor rămâne de sub fostele stăpâniri străine: de a arăta, ca și odinioară membrii Sinodului dela Niceea, că după restaurarea unității politice a Statului, restabilirea unității Bisericii sale a fost pentru acești ierarhi o chestiune de conștiință și de necesitate, pe care, cu dragoste și înțelegere, au știut-o realiza într'un consens de înaltă valoare morală și națională.

Pentru acest cuvânt ea va rămâne încrestată în cronica acestui generos oraș, ca odată mai mult la baza măririi sale și va constitui în viața Bisericii noastre naționale un act de afirmare a voinții sale de a păstra în rosturile lăuntrice ale neamului, ca și în raporturile din afară ale popoarelor de aceeași credință, rolul pe care îl dă prestigiul trecutului, însemnătatea prezentului și perspectivele viitorului.

Cuvântarea M. S. Regelui.

Creștinesc și înălțător lucru s'a făcut împreunându-se astăzi, aici pomenirea Sinodului I dela Niceea, cu amintirea Soborului adunat la Iași în preamoașa mânăstire a lui Vasilie Lupu Voevod, acel puternic apărător al bisericii, prin îngrijirea celor doi vestiți fii ai Moldovei, marele mitropolit al Kievului, Petru Movilă și înțeleptul cărturar Varlaam, mitropolitul Moldovei.

Cu drept cuvânt ați vroit să arătați prin aceste serbări măreția acelu însemnat moment din istoria bisericii creștine, când s'a statornicit unitatea credinței,

precum și partea de contribuție a bisericii române în lupta pentru buna îndrumare a creștinătății în răsărit. Biserica a luminat și a mângâiat sufletele în cursul secolelor, întărind totodată prin activitate ideea de ordine și disciplină, care dă putere temeliei statelor, iar poporul român, peste care au bătut atâtea valuri ale păgânității sub aripile bisericii a adăpostit ființa și caracterul național.

Vă mulțumesc dar că mi-ați dat prilejul să luăm și noi parte la aceasta însemnată ședință a Sft. Sinod a bisericii române, pentru ca la rândul nostru să preamărim aceste fapte sfinte din trecutul bisericii creștine.

Și fiind că slujitorii bisericești se roagă în toate zilele pentru Unirea credinței, iar în fața altarului zic: Pace tuturor! — atunci când binecuvintează poporul — să nădăjduim că amintirea unor timpuri în care toată creștinătatea era unită, va scoate la iveală din adâncul sufletelor noastre iubirea care unește inimile și sporind izvorul de fapte bune, aduce împăcarea în lume, după legea dată nouă de mântuitorul Isus Hristos. Iar amintirea faptelor bune și frumoase ale înaintașilor noștri să ne dea îndemnul pentru păstrarea a tot ce avem bun din moșia strămoșească, pentru întărirea familiei, a școlii și a bisericii, căci altfel am rămâne dezarmați în fața vânturilor de patimi și nerândueli.

Mulțumind atot puternicului că ne-a învrednicit a prăznuii astăzi această sărbătoare, să-l rugăm cu umilință să coboare asupra-ne Harul său înălțând în sufletele noastre Duhul Păcii și al frăției, iar biserica să fie Cetatea neinvinsă.

După cuvântarea Suveranului, Sanctitatea Sa Patriarhul dă citire Actului comemorativ, pentru vrednica sărbătoare a Sinodului I ecumenic. Documentul e semnat de Rege, Regina, Principii Moștenitori, miniștrii, și nenumărate dintre personalitățile distinse asistente.

La orele 6 și jum. d. m. ședința festivă din catedrală fiind terminată, suveranii, principii și invitații urcă în saloanele palatului mitropolitan, unde se servește ceaiul. Deasemeni un bogat bufet e pus la dispoziția tuturor.

Suveranii și Principii se întrețin cu multă dragoste cu membrii clerului și cu multe personalități de față.

Suveranii și principii în timpul convorbirilor și-au exprimat mulțumirea pentru măreția în care au decurs serbările.

M. S. Regele a evocat grelele și dureroasele zile în veci neuitate ale refugiului dela Iași, precum și sacrificiile făcute.

Capitala Moldovei în acea epocă de bejenie, dar și de neasemuită glorie pentru istoria neamului.

După o ședere de 12 ore în orașul nostru, în care timp leșenii n'au încetat o clipă manifestațiile de devotament, Suveranii și Principii au părăsit Iași.

La gară au fost conduși de marele cler, de miniștrii, de șefii tuturor autorităților și de zeci de mii de cetățeni.

În gară, Suveranii, și-au manifestat din nou către primarul orașului, nemărginita mulțumire pentru nec-

linitite sentimente de iubire pe cari ieșeni întotdeauna le arată membrilor Familiei Regale

În clipa plecării, ora 8 seara, trupele au dat onorurile, muzicile au intonat Imnul Regal, iar mulțimea a isbucnit din nou în strigăte de Trăiască Familia Regală.

Ziua II-a.

12 Octombrie.

Procesiunea de pe stradă.

Ziua de azi (Luni) a fost rezervată exclusiv serbărilor religioase cu ocazia comemorării Sinodului ecumenic dela Niceea și a Sinodului dela Iași ținut în anul 1642.

Încă dela orele 9 dimineața tot clerul, autoritățile și mii de cetățeni se aflau adunați la biserica Sf. Spiridon. Se formează un cortegiu strălucit în frunte cu Sanctitatea Sa Patriarhul, toți mitropoliții, înalții episcopi, arhierii și sute de preoți. La acest impunător cortegiu se mai atașează șefii autorităților și mii de cetățeni din toate straturile societății.

În sunetul clopotelor tuturor bisericilor din oraș și a cântecelor religioase executate de corurile catedralei unite cu corurile diferitelor instituțiuni, cortegiul străbate străzile Unirea, Piața Unirea, o parte din Cuza-Vodă și o parte din Ștefan cel Mare până la Mitropolie.

În catedrală, Sanctitatea Sa Patriarhul asistat de mitropoliți și episcopi, oficiază o slujbă religioasă care durează o oră. Urmează apoi o foarte interesantă conferință a P. S. S. Episcopului Vartolomei al Râmnicului, ca delegat al Sf. Sinod, și o altă serie de frumoase cuvântări, demonstrându-se pe larg binefacerile ce au rezultat pentru biserica creștină din deciziunile luate la primul Sinod ecumenic dela Niceea și la marele Sinod dela Iași din anul 1642.

Părintele ec. Valeriu Iordăchescu, directorul seminarului din Iași, delegatul clerului, ține, tot în legătură cu aceste Sf. Sinoade, o interesantă conferință.

Iată rezultatul ei:

Nu voi stăruî în expunerea amănunțită a împrejurărilor în care s'au desfășurat aceste două importante evenimente bisericesti, ele fiind cunoscute stălicutului auditor, din cuvântările care au avut loc.

Lupta religioasă care a format obiectul dezbaterilor primului Sinod ecumenic, este un prilej care oferă cercetătorului un moment prielnic de cercetare a psihologiei religioase.

Se contestă de către preotul Arie divinitatea lui Hristos, credință fundamentală și caracteristic creștină.

Biserica creștină atacată în temelii sale, respinge, prin hotărârile Sinodului dela Niceea, această învățătură a lui Arie, iar pe dânsul îl condamnă.

Ceeace ni se pare vrednic de reținut pentru preoțimea de azi, din considerarea Sinodului dela Niceea, este energia și grabă cu care biserica reacționează contra unei învățături greșite, fapt care i-a asigurat putința dezvoltării sale unitare și a afirmării sale.

Se desprinde pentru noi clerul de azi, din considerarea acestui fapt un învățământ și anume: între credință și rațiune, religie și filosofie există un raport armonios. Să nu neglijăm acest fapt și împotriva unei prejudecăți a culturii moderne, după care religia ar fi

o simplă chestiune de sentiment, să prindem cu toată atenția și cu toată precauția, acest raport necesar și să nu uităm în pregătirea noastră, nici în propovăduirea noastră, elementul intelectual din religie, care-i legat în mod necesar de complexul sufletesc, care se cheamă credința religioasă. Pe această poartă noi cei ai religiei, înțrăm în marele fapt sufletesc care se cheamă cultura umană.

Pe calea acestei culturi, vom servi mai ales azi cauza mare a credinței, zdruncinată în conștiința contemporană, tocmai din pricina deosebirei pe care o prejudecată culturală ține să-l realizeze între credință și rațiune; religie și filozofie.

Intrucât privește sinodul dela Iași, el constituie pentru noi un învățământ de cel mai înalt interes, în ceea ce privește atitudinea de urmat, în luptele pe care alte confesiuni înțeleg să le aducă împotriva bisericii noastre.

Serbările clerului nostru au fost încheiate printr'o masă frățească oferită de către Ministerul Cultelor, azi Luni, ora 1 d. m. în sala festivă a palatului administrativ.

Participă întregul cler care a asistat la serbările din Iași, reprezentanții autorităților, D-nii miniștri Lapedatu, Mărzescu, etc., s'au închinat numeroase toasturi pentru Familia Regală, șefii clerului, etc.

Cu trenul de aseară, Sanctitatea Sa Patriarhul, Mitropoliții, Episcopii, Arhierii și numeroși Preoți au plecat în pelerinaj la mănăstirea Secu, unde se va oficia un parastas la mormântul marelui Mitropolit Varlaam.

Mai amintim că la mărețele serbări dela Iași, P. S. Sa Episcopul nostru *Grigorie*, a fost însoțit de dnii *Dr. T. Botiș* directorul dela Seminar și *Ioan Cioară* referent Consistorial.

Solidaritate.

De câte ori pășesc pe sfântul amvon, simt mai mult ca altădată datoria ce ni-s'a dat prin sfânta taină a Preoției. De câte ori stau înaintea voastră, iubiților, ca să vestesc veșnica și slăvita Evanghelie a Mântuitorului, simt mai mult ca altădată, că sunt sluga și robul Celui ce are cuvintele vieții veșnice. De câte ori încerc cu neînsemnatele mele puteri, să lucrez în via cea sădită de Tine, Stăpâne și Doamne, care și din mâna mea vei cere seama sufletelor păstorite de mine, aș vrea să mă supun cu trup cu suflet Ție, „Dumnezeule Dumnezeul nostru, că Ție se pleacă tot genunchiul al celor cerești și al celor pământești și al celor de desubt și toată suflarea și făptura laudă mărirea Ta cea neajunsă...”, dar tot atunci simt în mine un glas tainic și puternic; tainic ca tainele celor zidite de Tine, văzute și nevăzute și puternic ca vânturile scoase din vistierile lumii Tale. E glasul sutelor și miilor de preoți, pe care Tu, Doamne, i-ai orânduit timp de 18 veacuri până acum, să vestească cuvântul Tău în bisericuțele noastre, să-Ți aducă cântări de laudă și să jertfească pe altarul Tău jertfa

Ta cea fără de sânge. Prin cuvântul Tău, prin cântările aduse Tie, prin jertfa cea fără de sânge, umilții preoți ai neamului nostru au întărit credința cătră Tine, au învățat supunerea față de Tine și și-au ținut neamul să fie una în cuget, una în credință, una în simțiri. — Tu, Doamne, care ai plâns asupra Ierusalimului și ai zis: „Ierusalime, Ierusalime, de câte ori am vrut să adun pe fiii tăi, în ce chip adună găina puii săi...”, nu Te mânia pe noi, dacă și astăzi, prin rostul meu, al nevrednicului Tău rob, glăsuiește glasul miilor de preoți, cari prin gândul, prin vorbele, prin faptele, prin viața și prin muceniceștile lor suferințe au adunat pe fiii neamului nostru să fie una sub scutul aripilor Tale.

Dreptmăritorilor creștini. În două cuvântări rostite din acest sfânt loc am vorbit despre supunerea față de Dumnezeu și despre disciplina, de care trebuie să fim pătrunși pentru fericirea neamului nostru, pentru sfânta noastră biserică, sau cu alte cuvinte, pentru preamărirea lui Dumnezeu sub scutul bisericii ortodoxe române. În amândouă cuvântările am amintit pe scurt primejdia ce ne împresoară și tot atunci am spus, că glas de proroc ar trebui să aibă cel ce ar încercă, să ne arate primejdia în adevărata ei grozăvie și glas de tunet, spre a da semnalul de alarmă și de luptă.

Neamul nostru românesc, așa ortodox cum e, s'a închiegat — dupăcum știți — în veacul al II-lea după Hristos. De atunci și până în preajma războiului prin care trecuserăm, a fost hărțuit de toate oardele ce s'au abătut pe platurile noastre. Din adâncurile Răsăritului au pornit gloate peste gloate și au venit sălbatic și înfricoșătoare ca valurile, cărora li-s'au rupt toate stăvilarele și toate zăgazurile și au lovit în casa neamului nostru. Toate s'au risipit însă ca pulberea, iar neamul nostru a stat și stă cu tărie. Europa s'a zguduit din temelii și s'a preschimbat, iar casa neamului nostru a rămas neclătinată, pentru că a fost clădită pe temelie puternică, pe piatra ortodoxiei. Ori vi-se pare, că sunt povești întâmplările din istoria noastră mai minunată decât toate poveștile? Vi-se pare, că înzadar scrie poetul:

*Iată oardele avane,
Iată limbile dușmane*

Vin potop, potop cu toți

*Mulți-s, ca arina mării,
Mulți, ca ghiarele muștrăii.*

*Unde-s oardele avane?
Unde-s limbile dușmane?
Au pierit, s'au stins din față..*

Vi-se pare că înzadar grăiește Scriptura: „Tot cela ce vine cătră mine și aude cuvintele mele și le face pe ele... asemenea este omului ce-și zidește casă,

care a săpat și a adâncit și a pus temelie pe piatră; și vărsare de ape făcându-se a lovit râul în casa aceea și nu o a putut clăti pe ea, căci eră întemeiată pe piatră”. (Luca 6, 47—48.)

Astăzi însă e năpăstuită însăși temeliea casei noastre, însăși temeliea e subminată. Tot iadul s'a întovărășit și s'a sculat să sape la temeliea casei noastre, ca astfel și casa să ni-se clatine, să se năruie și să ne zdrobească pe noi sub ruinele ei. În viața neamului nostru acum trăim zilele cele mai grele pentru sufletul poporului. Acum, când bunul Dumnezeu ni-a ajutat să fim aproape toți Români într'o țară, acum, când armele ucigătoare de trup ale tuturor dușmanilor noștri au fost frânte în războiul ce trecuse, acum vin toți din toate părțile să ni sfășie sufletul. Au format în preajma noastră un nesfârșit șir de fronturi, cari toate au acelaș scop: scopul de-a ne sfășia.

Ar trebui să repet din cele spuse în cuvântarea-mi din trecut, ca să înfățișez fronturile ce ne încercuiesc, dar voi încercă să arăt numai unul singur, pe care nu l-am amintit atunci. Dușmanii noștri de veacuri, au văzut, că armele ucigătoare de trup nu pot să ni nimecească întreg neamul, câtă vreme suntem una sufletește și astfel de veacuri încearcă să ni desbina sufletele. Cea dintâiu a fost încercarea papistașilor înainte de asta cu vreo șaptesute de ani. Bătăi și chinuri au suferit iobagii români și preoții lor, dar au rămas credincioși bisericii ortodoxe. Câțiva nemeși români — de frica să nu li-se iele averile — s'au făcut catolici, iar cu vremea s'au maghiarizat. Asemenea s'ar fi întâmplat cu întreg poporul nostru de aici, dacă s'ar fi lăpădat de legea românească. — A doua încercare a fost înainte de asta cu vreo patru sute de ani, când iarăș Ungurii au vrut să ne facă calvini. A trecut și aceasta și ne-am ales cu câteva răni în sufletul și trupul neamului, dar ne-am păstrat legea și limba, am rămas români, prin faptul că am rămas ortodocși. — A urmat a treia încercare pe la anul 1700. De data aceasta au fost mai iscusii dușmanii. Și acum au chinuit pe strămoșii noștri, dar i-au și adimentit făgăduindu-le pământuri, nemeșuguri, marea cu sarea, dacă vor trece la unație. Suferințele, momellele acestea, împreunate cu înșelăciunea, au făcut, că unii s'au lăsat duși, iar pe alții i-au dus, fără ca ei să știe că sunt duși — la unație. Pământuri și nemeșuguri n'au primit, dar li-s'au trimis preoți străini, iar preoții români li-au fost crescuți în duh străin, ca prin ei și poporul să se înstrăineze de propria sa inimă. Au căutat să-l maghiarizeze și au ajuns la culme, când acum nu mult înainte de războiu, li-s'a făcut Românilor uniți o vladicie ungurească la Hajdudorog. Chiar și azi în România-mare avem mai multe sate de Români uniți, cărora preoții li predică ungurește. — De câteva zeci de ani se face o altă încercare mai iscusită ca toate încercările de până aci și mai satanică decât celelalte toate. E încercarea celor ce vreu să ni sfășie neamul împărțindu-l în

bapțiști, dela bapțiști la adventiști, la nazareni și mileniști și la alte secte, ce s'au ivit în mijlocul poporului nostru ca niște bureți otrăvitori și ca niște microbi ce produc descompunerea. Dacă urmăm calea străinilor ce vin să ne sfășie astăzi, găsim, că toate drumurile lor duc la Budapesta, dar s'au întovărășit cu dolarii din America și cu zările scrise în românește de Iidovii veniți din Galiția și pripășiți la noi în țară ca viermii ntr'o rană deschisă.

Judecați înșivă: toți aceștia mântuire au vrut să ne aducă? Judecați înșivă: fericirea vreau ei să ni-o asigure? Tu, Române, care vezi rănile tăiate de străini în ființa neamului tău, crezi tu, că vei fi mai fericit, dacă rănile se vor tăia mai adânc?

De 18 veacuri bătătorim drumul din muntele Olivilor până la Golgota. Răsfoiți înșivă istoria neamului și a bisericii noastre și veți simți o durere asemenea durerii ce o ai, când ți-se despică carnea de pe trup, dar tot atunci veți lua putere și îndemn să vă lubiți neamul și biserica s'o apărați împotriva valurilor de dușmani, cari năvălesc să ne sfășie. Răsfoiți istoria și veți vedea, că din veacuri și până acum toți vrășmașii naționalității noastre au dat mână cu cei mai neastâmpărați prigonitori ai creștinismului adevărat, au năvălit asupra-ne, să ne desbine, să ne sfășie și să ne nimicească.

Fiți treji și veghiați! Rămâneți, împreună, fiți solidari, fiți una în cuget, una în credință, una în simțiri! Fiți solidari, pentru că primejdia ne împresoară și e mare primejdia. În fața fronturilor alcătuite de dușmani, puneți frontul solidarității ortodoxe române. Să nu fie solidaritatea voastră ortodoxă, dacă nu e română, pentru că nici română nu poate să fie, dacă nu e ortodoxă. Adevăr grăiesc vouă: ori ne strângem rândurile sub scutul bisericii ortodoxe române, ori ne risipim cașicând nici n'am fi fost. Invățați dela străbunii noștri, cari au suferit până și moarte pentru neam, ca să-și păstreze credința ortodoxă și au pătimit pentru credința ortodoxă, ca să-și păstreze firea românească. Invățați să vă închinați patimilor pătimate de părinții noștri și învățați înțelepciune din înțelepciunea lor. Iar Ție Dumnezeule, „încă ne rugăm, pentruca să se păzească sfânta biserică aceasta, țara aceasta și toate orașele și satele, de ciumă, de foamete, de cutremur, de potop, de foc, de sable, de venirea asupra-ne a altor neamuri și de războiul cel dintre noi” Amin.

Florea Codreanu, preot.

Semne și minuni.

Cu ocaziunea vizitării parohiilor, am auzit 2 întâmplări vrednice de a fi comunicate Fraților preoți, pentru a fi întrebuițate de pe amvon ca *semne* și *minuni* din zilele ce trăim.

1. În comuna Bonțești, trăia un om binecunoscut în acest jur pentru ateismul său. Născut din părinți plugari, de rel. ort. rom. și dânsul a rămas plugar, creștin de rând, om cu stare materială regulată, om mai cetit, mai civilizată.

De câțiva ani încoace s'a lăpădat de religie. Zi cea că nu este Dumnezeu. Î-și bătea joc de cei ce cred în Dumnezeu. Celor ce i-l salutau zicând: „Bună ziua se-ți deie Dumnezeu”, le răspundea: „Ce Dum-

nezeu, unde și cine-e Dumnezeu? Ce-mi dă mie sau Ție Dumnezeu, dacă nu lucrăm? Avea făcut Testament verbal pentru ai sei zicând: „Când voi simți că am trăit destul, eu singur mă voi nimici, n'am să zac spre sarcina cuiva. — După moartea mea să mă astupați într'o groapă fără nici un ceremonial religios”.

În luna August a. c. omul nostru s'a săturat de viață. S'a ținut într'o fântână ca se-și facă sfârșitul. Observând aceasta casnicii sei, l'au scos din apă. Ateistul nostru era indignat că l'au scăpat dela moarte și zicea: „*Văd eu, că totuși trebuie să fie acolo sus ceva, cătră care zice lumea Dumnezeu, că nici să mor nu-mi dă pace!*” Mai târziu și-a vărsat petrol pe haine și s'a aprins. Căzut la patul morții în ranele de arsură, a fost întrebat de ai sei, cum să-l înmormânteze la cazul că moare? Oare așa cum zicea dânsul mai înainte, fără nici un ceremonial religios, sau cu bapțiștii, sau poate cu preotul? Atunci a răspuns bolnavul lăcrimând și suspinând; „*să chemați pe preotul bisericii, dacă a voi să vină, căci Doamne, păcătos sunt!*”

Serviciul funebral de fapt a fost făcut de preotul locului V. Drincu, și pare mi-se și de preoții din Cil N. Toma și din Holt E. Tomșa.

Lumea știa, că acest serviciu funebral a fost cerut de cel ce, așa mult a păcătuț în viață față de Dumnezeu.

Iată sfârșitul unui om, care așa mult să incredea în puterea, știința și averea sa și i-și bătea joc de Dumnezeu.

2. Alt caz. În *Salurău*, unul dintre fruntașii comunei, un bun bisericăn, ademenit de Sătana, a părăsit biserica și a trecut la bapțiști în 1924. Nainte cam cu un jumătate de an a căzut la pat, grea bolnav. Incepea să latre, să urle încât umplea de groază pe toți. Nu-și găsea leac de vindecare. Neamurile i-l sfătuiău pe bolnav să cheme pe preotul locului C. Lazar, să-i facă o slujbă. Bapțiștii vegheau zi și noapte să nu-l cheme pe preot. În sfârșit totuși s'a decis să cheme pe preot.

Preotul a venit la casa bolnavului, dar a fost la înălțimea chemării sale. A spus bolnavului următoarele: Eu cu drag aș încerca se-ți ajut cu sfânta rugăciune, dar vezi Dta, nu poți ajuta celui ce nu crede. Dta Te-ai lăpădat de cruce și de biserică. Trebu să Te întorci iarăși la credința străbună, la biserică și la cruce. Trebuie să Te spovedești, se-ți mărturisești părerea de rău pentru greșala făcută, apoi să primești taina sfintei cuminecături. După acestea apoi i-ți voui face slujbă. Altcum nu să poate.

Bolnavul se intristase, căci i-i era teamă de bapțiști. Nu credința în cruce și biserică i-a lipsit, ci curajul de a sta în fața bapțiștilor. De fapt atunci n'a voit să se spovedească.

În seara acestei zile casa bolnavului era plină apoi de bapțiști. Până cătră dimineață au ținut sfaturile, capacitările și rugăciunile sectarilor. Să vede însă treaba, că din bazaconiile și minciunile auzite, bolnavul a ajuns la hotărîrea, că i-au alungat formal din casă pe acești rătăciți făcuți apostoli în școala din țarină ținând de coarnele plugului și le-au spus: „să nu mai cutezați să vă puneți picioarele în casa mea!” — În dimineața acestei zile, bolnavul a trimis din nou după preot, s'a spovedit și cuminecat. I-s'a făcut slujbă cerută și astăzi bolnavul este sănătos și cercetează regulat biserica noastră.

Iată o întâmplare din August a. c., în fața căreia unii vor surâde și vor zice ca cel din Bonțești, eh, mai tăceți cu Dumnezeu și cu minunile voastre închipuite! Dar ori cât vor ironiza și satira acestia cu gura, mulți vor consimți pe ascuns cu vorbele din urmă a Bonțeștianului, că „Doamne păcătos sunt“.

Cei mai mulți însă vor mărturisi cu frică și cu credință numele lui Dumnezeu alături de omul din Saturău, pe care poftescă cineva să încerce a-l convinge, că nu rugăciunea și voia lui Dumnezeu l'a făcut sănătos, ci știința și medicina omenească.

Oratorii bisericești, cari nu recitează pe de-a-tregul munca — predica gata — a altora, ci adună ca albinele de ici de colea câte un exemplu potrivit pentru tema lor, sper că vor fi de acord cu mine în dorința, ca toți preoții să adune și să publice astfel de cazuri, pe cari le putem folosi toți.

În lunile trecute înainte vorbitorul Berbecar, predicatorul bapțiștilor din Buteni, vorbea la o înmormântare de a lor, a spus următoarele: Un preot a făcut clacă în zi de Duminecă. A venit un trăznet și fulger și l'a ucis și sau făcut pagube și altora. Vedeți ce fac popii? Am dat jandarmeriei să asculte pe numitul, să vadă cine ar fi acel preot, încă n'am primit răspuns.

Acum eu zic, vedeți Fraților! alții î-și făuresc anume exemple, contra noastră, iar noi să nu ne folosim de exemplele, de semnele și minunile ce ni le dă Dumnezeu?!
F. Roxin, protopop.

INFORMAȚIUNI.

Duhovnic la Institutul teologic, a instituit Consistorul nostru pe părintele *Aurel Pârnu*, funcționar Consistorial.

Decesul a doi preoți. Cu mult regret aflăm despre trecerea la cele eterne ale preoților noștri Sava Tămășdan din Pecica și Dumitru Blaga din Beba-veche, au fost doi preoți buni și evlavioși. — Dumnezeu să-i odihnească cu drepti.

Un predicator adventist condamnat la trei luni închisoare. Cetim în organul „Metropolia Moldovei“ din Iași că în ziua de 6 Martie a. c. a avut loc la tribunalul din Botoșani judecarea și condamnarea la 3 luni închisoare a adventistului I. A. Petrăchioae din cătunul Bursuceni, parohia Corocăești. El a fost dat în judecată pentru motivele: 1. Că s'a adresat cu cuvinte insultătoare către preotul paroh, pe când acesta ținea o conferință poporului din Bursuceni, 2. A profanat semnul Sf. Cruci în fața unui număr mare de locuitori, 3. A adresat episcopului din Bursuceni cuvinte, prin care se aduce jignire Bisericii și lucrurilor sfinte și 4. facea o vie propagandă adventistă printre locuitorii satului. Organul bisericesc menționat mai relatează, că prin activitatea parohului din Corocăești, D. Simionescu, propaganda adventistă a fost oprită și chiar mulți dintre adventiști au revenit la Biserica ortodoxă.

Din condamnarea lui A. Petrăchioae toți se pot convinge că adventismul, fiind o religie greșită, însuși legile țării opresc răspândirea ei și adventiștii nu pot zice că sunt liberi să facă propagandă.

Bibliografie. A apărut „Pentru Slujitorii Altarului meditații și indemnuri“ de P. S. Sa Dr. Grigorie Gh. Comșa Episcopul Aradului.

Cartea aceasta care cuprinde mai mulți articoli binescriși retipăriți din „Foaia Diecezană, din Caransebeș, are de scop după cum zice autorul, să contribuie la sporirea râvnei slujitorilor altarului, are 48 pagini și ca toate celelalte cărți ale P. S. Sale Episcopului nostru, se recomandă de sine. Costă 10 Lei.

CONCURSE.

Nr. 2380/1925.

Prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile pentru conferirea pe durata exclusivă a anului școlar 1925/26 a burselor vacante din fundațiunea Teodor Pap, administrată de subsemnatul Consistor.

Indreptățiți la acele burse sunt, conform literilor fundaționale: a) rudeniile fondatorului; b) tinerii români ortodocși din Giula, cari studiază la noi în patrie; c) în lipsa recurenților indicați sub a—b) urmează indreptățirea tinerilor români din dieceza Aradului după arondarea sa veche, cari cercetează școale elementare, civile, sau medii reale, comerciale, industriale, de agricultură, militare, gimnaziale-liceale, academii, universități și institute teologice.

La concurs se admit și eleve.

Concurenții (între cari pot fi și bursierii anului trecut cari au întrelăsat de a se justifica, fiindu-le votate bursele numai pe un an școlar), au să-și prezinte cererile la Consistorul subsemnat în termenul concursual, cu următoarele documente în original ori autenticate la vre-un notar public:

1. Extras de botez din matricula bisericească, provăzut cu clauzula oficiului parohial local, că petentul și azi aparține bisericii noastre.

2. Rudeniile fondatorului să adaugă și informații familiare, pentru dovedirea gradului de înrudire.

3. Atestat de paupertate dela direcția politică locală, cu date specificate despre starea materială a părinților concurentului și despre a sa proprie. Rudeniile încă au să prezinte asemenea dovadă.

4. Atestat școlar de pe anul școlar trecut, iar universitarii despre toate cursurile respective semestrale ascultate și document despre examenele prestate.

5. Certificat medical dela vre-un medic oficios despre starea sanitară.

6. Concurenții să arate: ce eventuală bursă mai au, dovedind cu adevărul dela Direcțiunea școlael: de au sau nu au bursă, și dacă au ce sumă face aceea.

7. Atestat dela profesorul de religie (cathietul) al școlael despre aceea, dacă petentul a fost străduitor în studiul religiei și a avut bună conduită sub raportul religios-moral (aceasta dispoziție nu privește pe studenții de academii).

Neobservarea condițiilor de mai sus va avea de urmare, că cererile ajustate defectuos nu vor fi luate în socotință.

Arad, la 24 Septemvrie 1925.

Dr. Grigorie Gh. Comșa m. p.
Episcopul Aradului.

În conformitate cu concluzul Ven. Consistor diecezan de sub Nr. 3120/1924, se escrie concurs pentru întregirea definitivă a parohiei **Fădimac**, cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Venitele parohiei sunt: 1. O sesiune parohială constătătoare din 30 jugăre cadastrale. 2. Un intravilan de $\frac{3}{4}$ jug. cu casă parohială, fără supraedificate, care reclamă o reparare radicală, la care se obligă parohia. 3. Stolele legale. 4. Ajutorul dela Stat, după cvalificația preotului, pentru care parohia nu garantează.

Parohia e de cl. II (doua). Dela reflectanți se cere să aibă cvalificația recerută.

Doritorii de a reflecta la acest post sunt poftiți, ca concursule adresate comitetului parohial din **Fădimac** (jud. Caraș-Severin), ajustate cu documentele recerute, să le aștearnă P. O. Oficiu protopresbiterial din **Belint** (jud. T.-Torontal), în termenul concursual, având sub durata acestuia, pe lângă strictă respectarea dispozițiilor cuprinse în § 33 din reg. pentru parohii, și numai după prealabila încuviințare a șefului tractual, a se prezenta în sf. Biserică în vre-o Duminică ori sărbătoare, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorie.

Cei din altă dieceză au să adeverească, că posed binecuvântarea P. S. Sale Domnului Episcop diecezan spre a putea concura.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu mine: **Gherasim Sârbu**, protopop.

—□— 3—3

În baza autorizației Ven. Consistor diecezan din **Arad** Nr. 3530/1921, pentru îndeplinirea parohiei vacante din **Ierșnic**, tractul **Belint**, județul **Caraș-Severin**, prin aceasta se publică concurs cu termen de **30 zile**, dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Venitele parohiale sunt:

1. Usufructul dela 30 jugăre pământ, parte arător, parte fânaț.

2. Usufructul unui intravilan de $\frac{1}{2}$ jugăr.

3. Stolele legale.

4. Dreptul de pășunat ori câte vite ar avea și

5. Întregirea dotației dela stat.

Casă parohială nu este, dar parohia se va îngriji după putință să facă.

Parohia e de cl. III-a și așa cei cari doresc să ajungă, trebuie să aibă cvalificația recerută pentru această clasă.

Preotul ales va avea să supoarte impozitele publice după sesie să predice și să catihizeze la școala de acolo fără altă remunerație.

Doritorii de a ocupa acest post, sunt poftiți să-și înainteze concursule instruită cu documentele necesare, adresate Comitetului parohial ort. rom. din **Ierșnic**, oficiului protopresbiterul din **Belint**, județul **Timiș-Torontal**, având ca, pe lângă observarea dispozițiilor din §. 33. al Regul. pentru parohii, să se prezinte în sf. biserică din numita parohie, într'o Duminică sau sărbătoare, spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie, eventual în slujire.

Dacă reflectanții sunt din altă dieceză, sunt datorii a se prezenta P. S. D. Episcop diecezan, spre a le da binecuvântare ca să poată concura.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu mine: **Gherasim Sârbu**, protopresbiter.

2—3

Concurs repetit.

În temeiul ordinului Veneratului Consistor Nr. 3414/1925 pentru îndeplinirea parohiei vacante de clasa primă **Vârșandul-vechiu**, devenită vacantă prin decedarea parohului **Ioan G. Petrișor**, prin aceasta se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Emolumentele sunt:

1. Sesiunea parohială în estensiunea ei de azi cu dreptul de pășunat. 2. Birul în natură și adecă 7 $\frac{1}{2}$ litri grâu dela cei ce au casă și până la 8 jug. pământ, și 30 litri grâu dela cei ce au casă și mai mult ca 8 jug. pământ. 3. Stolele legale. 4. Intravilanle parohiale folosite de preot. 5. Întregirea dotației preoțești dela stat.

Alesul este obligat a predica regulat, a catehiza școlarii români ortodoxi din comună fără altă remunerație, și a suporta toate dările după beneficiul său preoțesc.

Doritorii de a ocupa această parohie sunt datorii ca recursule adresate Comitetului parohial din **Vârșandul-vechiu**, ajustate cu testimoniu de cvalificație pentru parohii de clasa primă, cu testimoniu de maturitate, eventual cu atestat despre serviciul prestat să-l înainteze oficiului protopopesc ort. rom. din **Șiria** în termenul concursual în care timp pelângă respectarea dispozițiilor cuprinse în §. 33. din regulamentul pentru parohii și pelângă încunoștințarea prealabilă a protopopului tractual vor avea a se prezenta în sfânta biserică din **Vârșandul-vechiu** spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorie, iar întru cât ar fi din altă dieceză să dovedească, că au consenzul Prea Sfințitului Episcop diecezan.

Dat în ședința Comitetului parohial ort. rom. din **Vârșandul-vechiu**, ținută la 5 Iulie 1925.

Zenobie Brădean, m. p. adm. par. preș. com. par. **Petru Muntean**, m. p. not. com. par.

În conțelegere cu: **Mihail Lucața**, m. p. protopop ort. rom.

—□— 2—3

Concurs repetit.

Pentru îndeplinirea parohiei de clasa a II-a **Prăjești** cu filia **Donceni**, să publică concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în organul oficios. Beneficiu dela:

I. **Prăjești**: 1. Casă parohială cu supraedificate. 2. 10 jugh. catastrale pământ parohial situat în cinci locuri. 3. 4 jugh. pământ parohial date parohiei prin reforma agrară. 4. Bir și stole legale. 5. Întregirea dela stat pe care parohia nu o garantează.

II. **Filia Donceni**: 1. Un intravilan. 2. 8 jugh. pământ parohial, 4 jugh. intermal prin reforma agrară (situat în mai multe locuri). 3. Bir și stole legale.

Alesul va plăti toate dările după beneficiul său, va predica în toate Duminicile și sărbătorile și va catehiza și la școala din **Prăjești** și la cea din **Donceni** — fără altă dotație.

Reflectanții să vor acomoda întru toate Regulamentului referitor. Iși vor adresa cererea de concurs Comitetului parohial din **Prăjești**, și o vor înainta Oficiului protopresbiterial din **Buteni**.

Reflectanții din alte dieceze pe lângă literile demisionale vor cere consentul P. S. Sale Episcopului nostru diecezan pentru a putea reflecta la aceasta parohie.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: **F. Roxin**, protopresbiter.

Redactor responsabil: **SIMION STANA** asesor consistorial
Censurat: **Prefectura Județului.**